

Helder en direct

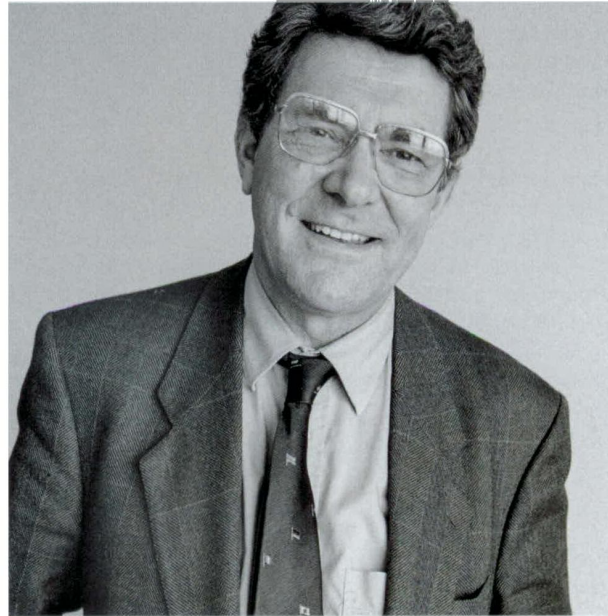
HENRICUS JOHANNES VAN DONGEN 1936-2011

Gerlof Leistra

Ruim veertig jaar geleden stond hoogleraar Henk van Dongen mede aan de basis van de later vermaarde Rotterdam School of Management, onderdeel van de Erasmus Universiteit. Als sociaal psycholoog gespecialiseerd in organisatie en organisatieverandering deed hij onderzoek, doceerde hij, was hij een tijd voorzitter van de vakgroep organisatiekunde en personeelsmanagement, en begeleidde hij veel promovendi. Door zijn veelzijdigheid en gedrevenheid werd Van Dongen een icoon van het verandermanagement. Henk van Dongen overleed maandag 7 maart op 74-jarige leeftijd.

Na zijn studie sociale en klinische psychologie in Leiden koos Van Dongen eerst voor de praktijk. Als bedrijfspsycholoog van de afdeling personeelszaken bij Hoogovens hield hij zich bezig met onder meer de ideeënbus. Hij gebruikte die ervaring voor een proefschrift over innovatie. In de jaren zeventig speelde hij een belangrijke rol bij de oprichting van de Interuniversitaire Interfaculteit Bedrijfskunde in Delft, waaruit de Rotterdam School of Management voortkwam. In 1996 was hij de belangrijkste auteur van *Een kwestie van verschil*, een boek over conflicthantering en onderhandeling.

Voor een hoogleraar publiceerde Van Dongen zelf weinig, zegt oud-collega Slawomir Magala (60) van de Rotterdam School of Management. 'Hij zag zijn rol als een combinatie van consultant, therapeut en bemiddelaar. Voor een collegezaal met studenten of tijdens een lezing probeerde hij altijd de sociale dynamiek in gang te zetten.'

Henk van Dongen werd een icoon van het verandermanagement

Hoewel hij een van de oprichters was van de Rotterdam School of Management, voelde Van Dongen zich niet thuis in de academische bureaucratie. Hij gaf jarenlang leiding aan het Sioo, een interuniversitaire opleiding voor verandermanagement en organisatiekunde, waar hij ook doceerde. 'Bij mijn vader liepen wetenschap en praktijk door elkaar,' zegt Anne Marie (47), oudste van zijn drie dochters, die in 1997 bij hem promoveerde. 'Hij was breed georiënteerd, hield zich bezig met menselijk gedrag en organisaties, maar adviseerde ook KLM en het Rotterdamse Havenbedrijf over infrastructurele ontwikkeling. De Betuweroute komt mede uit zijn koker.'

Studievriend Peter de Natris (73) noemt Van Dongen

gedreven. 'In de omgang was hij direct. Henk kon mensen aan het denken zetten en wist snel tot de kern door te dringen. Hij verstond de kunst om lichtvoetig over moeilijke zaken te praten en stond overall voor open.' Geen boekwinkel kon hij passeren zonder een stapeltje te kopen. Hij volgde alles op zijn vakgebied, maar verdiepte zich ook in oosterse filosofie en las veel romans. 'Hij was altijd aan het lezen,' zegt Anne Marie. 'Verder hield hij van zijn tuin en bomen, en reisde hij veel. Een lieve man met een sterke wil.'

Tien jaar geleden werd leukemie bij Van Dongen geconstateerd. Hoewel zijn gezondheid langzaam achteruitging, behield hij tot het laatst de regie over zijn leven. In de week voor zijn dood schreef hij een praktische handleiding bij *Een kwestie van verschil*. Anne Marie: 'Helder en direct. Precies zoals hij was.'

